

ANMELDELSE

Skorstensfejeren og servitricen

af: Jens Henneberg, tirsdag den 5. august, 2008

Bedømmelse: 4 stjerner ud af 6 mulige

Man skal vænne sig til Henriette E. Møller informationstynde, sært tilbagespolende stil: "Hun har ikke set ham længe, Agnete, hun sidder og tænker efter, hvor lang tid det er siden, det er vel en to-tre måneder siden." eller "Det er Vestberlin, det er sommeren 1975, det er Agnete, der sidder og venter på kaffen, hun sidder på cafeen, dér hvor de altid sad i Charlottenburg, hun og Judith, nu sidder hun der alene."

Men når man har læst sig ind i den sproglige rytme, fænger historien om de tre kvinder fra tre generationer: Ebba, den godt tresårige datter Agnete og barnebarnet Ida nær de 30 år. De er samlet ved Ebbas mand gennem snart 70 år, skorstensfejeren Alberts dødsleje i 2006. Meget har de to ikke haft til fælles i ægteskabet, måske knap nok sengen, men Agnete kommer. Hvem er nu faderen? Er det Albert, eller er det Thomas? For der er en forhistorie med baggrund i besættelsestiden.

Det bliver så til endnu en generationsroman, oven i købet med plads til hovedpersonen fra Møllers debutroman "Jelne". Albert var nemlig modstandsmand, mens Ebba var servitrice på en restaurant med tyske gæster. Hun befinder sig egentlig godt, for hun oplever naivt et fællesskab, om end med de forkerte, men kan ikke tale om det derhjemme, for så får hun bemærkninger om rationeringsmærker og censur. Hun forelsker sig i tyske Thomas Hauser, der er gift og har børn, og de indleder et hedt forhold, der får

en brat ende, da restauranten bombes af modstandsbevægelsen. Albert var orienteret og holdt den aften Ebba hjemme.

Agnete, der på en mærkelig måde stadig er bundet af sine forældre, har svært ved at hitte ud af det. Blev hun ikke elsket af Albert? Hun får et delvist svar, da hun læser hans notater. Men hun har det også svært med kærligheden, for hun har truffet gifte Manfred, og han er far til Ida, men vil ikke se hende. Nu rejser Agnete stadig til Berlin for at træffe ham, der altid holder hende hen, mens Ida opdrages hos sine bedsteforældre. Heller ikke hun kan finde ud af det med mænd og kærligheden.

Det er en god historie om de tre kvinder, der føler sig bundet til tyske mænd, og egentlig forstår man dem hver for sig.

Men det centrale i romanen er beskrivelsen af de tre kvinders oplevelse af døden. Der er en intens beskrivelse af, hvorledes fire bevidstheder flyder sammen i Alberts sidste timer. Det er mesterligt gjort!

I det hele taget er der en dyb forståelse for de tre kvinder, og det er befriende, at den er uden fordømmelse og ikke opererer med fraternisering og feltmadrasseterminologi, for som Peder Laale mener: "Kærlighed er uden vilje - den falder på en lort som på en lilje".